

**GAZTEIZKO ELIZBARUTIRAKO
KRISTAU-IRASBIDEA**

Gotzai Jaunaren ardurapean
Jaungoiko-jakintzaren
erakusle-batzordeak
antolatu du.

**GIPUZKOAKO EUSKERAZ
LENENGO MAĻA**

1921

«MONTEPIO DIOCESANO»-REN IRARKOLAN
Gazteiz

ge, gi *erderazko*   gue, gui *bezela*.

11

í	»	rr	»
---	---	----	---

X		SS
---	--	----

tx	»	ch	»
----	---	----	---

**Ikasbide onen euskera, Euskaltzaindiak oraingoz
zuzenetsi du.**

*Gotzai Faunaren baimen berezirik gabe Ikas-
bide au beñero argitaratzea guztiz gebendua
dago.*

KRISTAU-IKASBIDEA

LENENGO MAĪA

SARERA

Galdea. Kristaua al zera?

Erantzuna. Bai jauna, kristaua naiz, Jaungoikoari eskerak.

G. Kristau izatea zer da?

E. Jesukristoren erakutsiak sinistu ta bere mirabetzarako beartua egotea da kristau izatea.

G. Zer ezaungari degu kristauok?

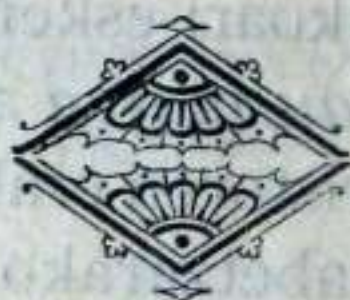
E. Kristauok, Gurutze Donea degu ezaugarí.

G. *Ea nola «Gurutze» egiten dezun?*

E. «Gurutze olaxe egiten da: «Gurutze Santuaren † señaleagatik * gure † etsaiengandik * zaitu gaitzazu † gure Jaun eta Jaungoikoa. Amen».

G. *Ea «Aitaren» nola egiten dezun?*

E. «Aitaren» olaxe egiten da: «Aitaren eta Semearen † eta Espiritu Santuaren izenean. Amen».

LENENGO LAURDENA

SINISTU BEAR DANA

G. *Ea esazu CREDO'a?*

E. Sinisten det Jaungoiko Aita
alguztidun, zeru-luñen egilea *, ta
bere Seme bakañ Jesukristo gure
Jauna *: Espiritu Santuaren egitez
sortu ta Andre Maria Birjiñagandik
jaio zana *, Pontzio Pilatoren men-
dean nekaldua, gurutzean iltzatua,
ila ta obiratua izan zana *: inper-
nuetara jetxi ta irugañen egunean
ilen artetik piztu zana *: zeruetara

igo ta Aita Jaungoiko alguztidunaren eskui-aldetik eseririk dagona *, andik biziak eta ilak epaitzera etoriko dana *. Sinisten det Espiritu Santua *: Eliza Santu, Katolikua: Santuen alkartasuna *: pekatuen barkamena *: aragiaren piztuera *: betiko bizitza *. Amen.

G. *Sinismena zer da?*

E. Ikusi ez deguna, Jaungoikoak agertu digulako, egitzat eukitzea, da sinismena.

G. *Zer da zuk, kristau zera-
nez, sinisten dezuna?*

E. Sinismeneko egi guztiak, Kredoaren siniskaiak, batez ere, dira nik, kristau naizenez, sinisten ditudanak.

* * *

G. *Zein da Kredoaren lenengo siniskaia?*

E. Kredoaren lenengo siniskaia auxe da: SINISTEN DET AITA JAUNGOIKO ALGUZTIDUN, ZERU-LUREN EGILEA.

G. *Nor da Jaungoikoa?*

E. Izan liteken izakirik bikañena, zeru-lurēn egile ta jabea, onai betiko zoriona ta gaiztoai betiko zoritxara emango dien Jauna da Jaungoikoa.

G. *Nun dago Jaungoikoa?*

E. Toki guztietan dago Jaungoikoa.

G. *Jaungoikoak dan guztia ikusten al du?*

E. Bai jauna, Jaungoikoak dan guztia ikusten du, baita gure gogorapenak ere.

G. *Zeinbat Jaungoiko dira?*

E. Ez da Jaungoiko bat besterik.

G. *Irutasun edo Trinitade guztiz Santua nor da?*

E. Irutasun edo Trinitade guztiz Santua, Jaungoikoa bera da: iru persona banak, baina Jaungoiko bakar bat.

G. *Nola dute izena iru notin edo persona jaungoikozko oiek?*

E. Iru notin edo persona jaungoi-

kozko oiek, Aita, Semea ta Espiritu Santua dute izena.

G. *Zergatik deritzaio «egilea» Jaungoikoari?*

E. Dan guztia ezerezetik atera zualako, deritzaio «egilea» Jaungoikoari.

G. *Zertarako egin zuan Jaungoikoak gizona?*

E. Bizitza onetan bere mirabe izan, eta gero, Bera ikusi ta maite izanaz, betiko atsegiñetan bizi izateko, egin zuan Jaungoikoak gizona.

* * *

G. *Zein da bigarren siniskaia?*

E. Bigarren siniskaia auxa da: SINISTEN DET BERE SEME BAKAR JESUKRISTO GURE JAUNA.

G. *Irutasun guztiz Donearen iru personetatik, zein egin zan gizon?*

E. Irutasun guztiz Donearen iru

personetatik bigarëna, Semea egin zan gizon.

G. *Eta nor da Jesukristo?*

E. Gu erosi ta guri nola bizi erakustearën, gizon egindakò, Jaungoikoaren Semea da Jesukristo.

G. *Irugarën siniskaia zein da?*

E. Irugarën siniskaia auxë da: SINISTEN DET JESUKRISTO ESPIRITU SANTUAREN EGITEZ SORTU TA ANDRE MARIA BIRJIÑAGANDIK JAIO ZALA.

G. *Zein da laugarën siniskaia?*

E. Laugarën siniskaia auxë da: SINISTEN DET JESUKRISTO, PONTZIO PILATOREN MENDEAN NEKALDUA, GURUTZEAN ILTZATUA, ILA TA OBIRATUA IZAN ZALA.

G. *Zergatik nai izan zuan Jesukristok Nekaldia igaro ta Gurutzean il?*

E. Gure pekatuen zoñak ordaindu ta gu betiko eriotzatik ateratzearen, nai izan zuan Jesukristok Nekaldia igaro ta Gurutzean il.

G. *Zein da boskañen siniskaia?*

E. Boskañen siniskaia auxé da:
SINISTEN DET JESUKRISTO INPERNUETA-
RA JETXI TA IRUGAÑEN EGUNEAN IĒN
ARTETIK PIZTU ZALA.

G. *Zein da seigañen siniskaia?*

E. Seigañen siniskaia auxé da:
SINISTEN DET JESUKRISTO ZERUETARA
IGO TA AITA JAUNGOIKO ALGUZTIDU-
NAREN ESKUI-ALDETIK ESERIRIK DA-
GOLA.

G. *Zein da zazpigañen sinis-
kaia?*

E. Zazpigañen siniskaia auxé da:
SINISTEN DET JESUKRISTO ZERUTIK, BI-
ZIAK ETA IĒAK EPAITZERA ETORIKO
DALA.

* * *

G. *Zein da zortzigañen sinis-
kaia?*

E. Zortzigañen siniskaia auxé da:
SINISTEN DET ESPIRITU SANTUA.

G. *Zein da bederatzigaren siniskaia?*

E. Bederatzigaren siniskaia auxeda: SINISTEN DET ELIZA SANTU, KATOLIKUA: SANTUEN ALKARTASUNA.

G. *Zein da amargaren siniskaia?*

E. Amargaren siniskaia auxeda: SINISTEN DET PEKATUEN BARKAMENA.

G. *Zein da amaikagaren siniskaia?*

E. Amaikagaren siniskaia auxeda: SINISTEN DET ARAGIAREN PIZTUERA.

G. *Zein da amabigaren siniskaia?*

E. Amabigaren siniskaia auxeda: SINISTEN DET BETIKO BIZITZA.

G. *Nora joango da gure anima bakoitz-auziaren ondorean?*

E. Bakoitz-auziaren ondorean gure anima, edo inpernura, edo garbitorakira edo zerura joango da, bakoitzak irabazi duanez.

G. *Inpernua zer da?*

E. Gaizto galduak, Jaungoikoa ikusi gabe, beti-betiko oñazetan dau-den lekua de inpernua.

G. *Nortzuk joaten dira inper-nura?*

E. Oben astuna egin-da Jaungoi-koaren asarean iltzen diranak, joaten dira inpernura.

G. *Zerua zer da?*

E. Jaungoikoa ikusiaz ta maita-tuaz, beti-betiko atsegiñetan, batere gaitzikan gabe zoriondunak bizi diran tokia da zerua.

G. *Nortzuk joaten dira zerura?*

E. Jaungoikoaren grazian iltzen diranak joaten dira zerura.

BIGAREN LAURDENA

ESKATU BEAR DANA

G. *Ea esazu «Aitagurea?»* (1).

E. Aita gurea, zeruetan zaude-
na *: santifikatua izan bedi zure ize-
na *: betor gugana zure echeinua *:
egin bedi zure borondatea zeruan
bezela lurrean ere *. Emaiguzu gaur
gure eguneroko ogia *: barka zazki-
guzu gure zorak, guk geren zordu-
nai barkatzen diegun bezela *: ez
gaitzazu utzi tentazioan erortzen *;

---

(1) Guipuzkoeraz erabiltzen diranetan ego-
kientzat, au berezi degu.

baizikan libra gaitzazu gaitzetik *.
Amen.

G. *Otoitz egitea, zer da?*

E. Jaungoikoagana biotza jaso ta mesedeak eskatzea da otoitz egitea.

G. *Zein otoitz egiten diozu Andre Mariari?*

E. «Aguí Maria» ta «Salve'a», batez ere, esaten dizkiogu Andre Mariari.

G. *Ea esazu «Aguí Maria?»*

E. Aguí, Maria, graziaz betea: Jauna da zurekin: bedeinkatua zera zu andre guztien artean, eta bedeinkatua da zure sabeleko frutua Jesus. Santa Maria, Jaungoikoaren Ama, éregutu ezazu gu pekatarioen alde orain eta gure eriotzeko orduan. Amen.

G. *Ea esazu «Salbea?»*

E. Aguí, Éregiña, Ama Érukioía: gure bizi, gozo ta itxaropena, aguí! Zure deiez gaude Ebaren ume érbestetuok: zuri aiezka, antsiz ta ne-

garéz negar-erí onetan. Ea bada, itzuli itzazu gure bitarteko on orék, izuli gugana zure begi erukitsu oiek, eta erbeste onen ondoren erakus zaiguzu Jesus, zure sabeleko Seme bedeinkatu ori. O Biozpera! O erukio! O Maria Birjin gozoa! Otoitz egizu gure alde, Jaungoikoaren Ama Done orék, Jesukristo gure Jaunaren aginduak irabaz ditzagun. Amen.

G. *Ea esazu «Gloria?»*

E. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

G. *Ea esazu «Gloria» euskeraz?*

E. Aintza Aitari ta Semeari ta Espiritu Santuari. Asieran zan bezelaxe, orain eta beti, gizaldi ta gizaldietan. Amen.

IRUGAREN LAURDENA

EGIN BEAR DANA

G. *Zein dira Jaungoikoaren
Legeko aginduak?*

E. Jaungoikoaren Legeko agin-
duak amar oek dira:
Lenengoa, Jaungoikoa maiteen iza-
tea;

Bigarena, Jaungoikoaren izena al-
perik ez aotan artzea;

Irugarrena, jai-egunak jai egitea;

Laugarrena, gurasoak aintzat euki-
tzea;

Boskarena, iñor ez iltzea;

Seigarrena, aragikeririk ez egitea;

Zazpigarrena, ez ostutzea;
 Zortzigarrena, gezuzezko testigotza-
 rik ez egin eta gezurik ez esatea;
 Bederatzigarrena, besteren senar
 edo emazterik ez nai izatea;
 Amargarrena, oker-bidez besteren
 ondasunik ez nai izatea.
 Amár agindu oek bitan biltzen di-
 ra: Jaungoikoa beste ezer baño
 maiteago ta gure lagun urkoa
 geren buruak bezela maite izat-
 tea. Amen.

G. *Jaungoikoaren Legeko agin-
 duak betetzeko beartuak al gaude?*

E. Bai jauna, Jaungoikoaren Le-
 geko agindu guztiak eta bakoitza be-
 tetzeko beartuak gaude, ta ez bete-
 tzea, pekatua da.

G. *Obena edo pekatua zer da?*

E. Jaungoikoaren Legéan debe-
 katurik dagon zer bait, nork bere go-
 goz esan, egin, gogoratu, nai izan,
 edo agindurik dagona ez egitea da
 obena edo pekatua.

G. *Ea esaitzu Ama Eliza Donearen aginduak?*

E. Ama Eliza Donearen aginduak bost dira:

Lenengoa, igande ta jai-egunetan
Meza osoa entzutea;

Bigarrena, aitoriketa, urtean bein gutxianez egitea, ta oñezaz gañera iltzeko ariskuan arkitzean, eta jaunartu baño len, baldin oben astunean bagaude;

Irugarrena, Pazko-aldean gutxianez, jaunartzea;

Laugarrena, Ama Eliza Doneak agintzen duanetan aragi-uzte ta barau egitea;

Boskarena, oi danez, amarenak eta lenenkariak Elizari ematea.

G. *Nor daude Meza entzutera beartuak?*

E. Ezaguera duten kristau guztiak, zazpi urte betezkero, daude Meza entzutera beartuak.

G. *Eta nor daude Jauna-*

tzea ta Aitořketa egitera beařtuak?

E. Ezaguera duten kristau guztiak daude Jaunařtzea ta Aitořketa egitera beařtuak.

G. *Iltzeko ařiskuan aitořtzeko erarik ez duanak, zer egingo du?*

E. Iltzeko ařiskuan aitořtzeko erarik ez duana, aitořtzeko asmoz, maite-damuz damutu bedi.

LAUGAREN LAURDENA

ARTU BEAR DANA

G. *Zeinbat dira Ama Eliza Donearen Sakramentuak?*

E. Ama Eliza Donearen Sakramentuak zazpi dira:

Lenengoa, Bataioa;
Bigarena, Sendotza;
Irugarrena, Eukaristia;
Laugarrena, Aitoztza;
Boskarena, Azken-igurtzia;
Seigarrena, Apaizgintza;
Zazpigarrena, ezkontza.

G. *Sakramentuak zer dira?*

E. Jesukristo gure Jaunak bere grazia ta onomenak guri emateko

jañi zituan ezaugarñi ageriak dira Sakramentuak.

* * *

G. *Zertarako jañia da Eukaristia deritzan Sakramentua?*

E. Bear bezela artuta gure animen janari ta Jaungoikoaren grazia-
ren geigarñi izan dakigun, jañia da Eukaristia deritzan Sakramentua.

G. *Zer artzen degu Eukaristia deritzan Sakramentu Donean?*

E. Aldareko Sakramentuan egiaz ta benetan dagon Jesukristo, Jaungoiko ta gizona artzen degu Eukaristia deritzan Sakramentu guztiz Donean.

G. *Nolaegon bear du animak, bear bezela, Eukaristian Jauna artzeko?*

E. Jaungoikoaren grazian egon bear du animak, bear bezela, Eukaristian Jauna artzeko.

G. *Eta oben astunen bat egiten duanak, bear bezela jauna artzeko, zer egin bear du?*

E. Oben astunen bat egin duanak, bear bezela jauna artzeko, aitor-keta on bat egin bear du.

G. *Eta Aitoŕketa egin-da gero, aztutako oben astunen bat oroitzen zaionak zer egingo du?*

E. Aitoŕketa egin-da gero, aztutako oben astunen bat oroitzen zaionak, oben ura aitoŕtu egin beaŕ du, jaunaŕtzea baŕno len, al baldin badu, edo uŕengo aitoŕketan, bestela.

G. *Eta beaŕ bezela Jauna aŕtze-ko nola egon beaŕ du gorputzak?*

E. Beaŕ bezela Jauna aŕtzeko, pekatu astuna egin nai ez bada, gorputzak baraurik egon beaŕ du, gaberdi-tik eta Jaunartze arte ezertxo ere jan eta edan gabe.

G. *On al da maiz Jauna artzea?*

E. Bai jauna, oso on da saŕitan Jauna aŕtzea.

G. *Zer beaŕ da maiz ta egunero jaunaŕtzeko?*

E. Maiz eta egunero jaunaŕtzeko bi gauza beaŕ dira: Jaungoikoaren grazian egon eta asmo zuzenez jaunaŕtu.

* * *

G. *Zertarako da Aitoŕtza edo «Confesioa» deritzan Sakramentua?*

E. Bataiatuzkero egindako pekatuak barkatzeko, da Aitoñtza edo Confesioa deritzan Sakramentua.

G. *Noiz artzen degu Aitoñtza deritzan Sakramentu au?*

E. Pekatuak ondo aitoñtu ta azkespena ematen zaigunean, artzen degu Aitoñtza deritzan Sakramentu au.

G. *Aitoñtza ondo egiteko zenbat gauza bear dira?*

E. Aitoñtza ondo egiteko bost gauza bear dira: Azterketa, biotz-damua, ontzeko asmoa, aozko aitorketa ta gaizki egiñen ordaña.

G. *Azterketa edo esamiña zer da?*

E. Jaungoikoari artarako laguntza eskatu ta, oraindik aitoñtu ez diran obenak gogora ekañtzen saiatzea, da azterketa edo esamiña.

G. *Damua zer da?*

E. Egindako obenen goñotoa ta geiago ez egiteko asmoa añerazten digun biotz-samintasuna da damua.

G. *Ea esazu maite-damua egiteko otoitza?*

E. Jesukristo nere Jaun, Jaungoiko ta gizon egiazko, nere egile ta salbatzaile ori, zerana zeralako ta gauza guztiak baño maiteago zaitudalako, damu det biotz-biotzez, damu det zu naigabetua: asmo sendoa artzen det ez geiago pekaturik egiteko, pekaturako bide guztiak utzi, aitoitu ta oben-nekea betetzeko. Amen.

G. *Asmoa zer da?*

E. Obenik geiago beñere ez egin eta obenerako bideetatik alde egiteko erabaki sendoa da asmoa.

G. *Zer da aozko aitoitketa?*

E. Oben astun guztiak, beren oben-nekea betetzeko asmoz, gezurik gabe ta norberak dakizkian bezela apaizari aitoitzea, da aozko aitoitketa.

G. *Zer da ordaña?*

E. Apaizak ezaitez digun oben-neke edo penitentzia da ordaña.

Δ
18